

Beslut

**efter kvalitetsgranskning av undervisningens kvalitet i
resursskolor i Hedda Wising Resursskola i Härnösands
kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Hedda Wising Resursskola. Syftet med denna tematiska kvalitetsgranskning är att granska undervisningens kvalitet i resursskolor i årskurserna 4–9.

Skolinspektionen gör en samlad bedömning utifrån de kvalitetskriterier som har tagits fram för granskningen (se bilaga 3). Skolinspektionen bedömer verksamhetens kvalitet i tre nivåer; hög kvalitet, hög kvalitet i flera delar och låg kvalitet. Om Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behövs för att höja verksamhetens kvalitet inom någon frågeställning anges ett eller flera utvecklingsområden. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då av huvudmannen.

Beslut

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Hedda Wising Resursskola i följande utsträckning:

I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en målfokuserad och stimulerande undervisning?

Eleverna ges i flera delar en målfokuserad och stimulerande undervisning, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärarna behöver ge eleverna mer möjligheter att öva sig på att reflektera och diskutera tillsammans i undervisningen.

I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en undervisning som möter deras stödbehov?

Eleverna ges i flera delar en undervisning som möter deras stödbehov, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärarna behöver som en del av det aktiva och individanpassade stödet ytterligare främja elevernas möjligheter till självständighet i skolarbetet.

I vilken utsträckning präglas undervisningen i resursskolor av tilltro till elevernas förmågor och stärkande av deras motivation och engagemang?

Undervisningen präglas i flera delar av tilltro till elevernas förmågor och stärkande av deras motivation och engagemang, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärarna behöver utveckla metoder för att kontinuerligt involvera alla elever i undervisningens utformning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast **den 12 juni 2026** till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till dokument.goteborg@skolinspektionen.se Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2024:9816) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan framgår vad som ligger till grund för Skolinspektionens bedömning inom respektive frågeställning. Varje frågeställning innehåller dessutom en motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i observationer, intervjuer med elever, lärare, annan personal och rektorn samt inhämtad information.

I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en målfokuserad och stimulerande undervisning?

Inom denna frågeställning granskas om undervisningen utgår från läroplanens kunskapsmål och om lärarna tydliggör för eleverna vad som är syftet med olika arbetsmoment. Vidare granskas om undervisningen består av en variation av aktiviteter, uppgifter och redovisningsformer för att stimulera eleverna att lära och utvecklas. Härtill granskas om undervisningen innehåller övningar där eleverna får möjlighet att reflektera och diskutera tillsammans för att stimulera deras kunskapsutveckling.

Skolinspektionen bedömer följande: Eleverna ges i flera delar en målfokuserad och stimulerande undervisning, men utvecklingsområden finns.

Undervisningens mål och syfte

Undervisningen utgår från läroplanens kunskapsmål och det tydliggörs för eleverna vad som är syftet med olika arbetsmoment. Ämneslärarna och lärarassistenterna preciserar vid planeringen av ett arbetsområde vilka kunskaper eleverna ska utveckla inom området. I flertalet ämnen genomförs undervisningen i huvudsak av lärarassistenter. Lärarna och lärarassistenterna tydliggör sedan målen för eleverna i undervisningen och vad arbetsuppgifterna syftar till, samt återkommer regelbundet till syfte och mål. Detta görs bland annat genom matriser, förenklade presentationer

av läroplansmål och digitala planeringar. Personalen¹ ger eleverna möjlighet att förstå varför kunskapen är viktig genom att i undervisningen knyta an till deras intressen och vardag. Exempelvis när eleverna ska träna på ett visst moment kopplar lärarna det till användningsområden som eleverna känner igen. Även eleverna bekräftar att lärarna både förklarar vad de ska lära inom ett arbetsområde och nyttan av kunskapen, samt tydliggör vad de ska lära sig under enskilda lektioner genom agendor som visar lektionens mål och de moment som ska leda dit.

Variation i undervisningen

Undervisningen innehåller en variation av olika aktiviteter, uppgifter och redovisningsformer för att stimulera eleverna att lära. Variationen utgår från elevernas behov och förutsättningar och består bland annat av aktiviteter såsom muntliga genomgångar, frågesport, arbete med film, digitala läromedel, arbetshäfte och läroböcker samt kreativa moment. I undervisningen möter eleverna också en variation av arbetsformer, såsom arbete i grupp, i par och enskilt. Personalen har dessutom olika långa genomgångar, utifrån elevgruppens behov, vilka följs av enskilt arbete eller arbete i grupp. Härutöver får eleverna möjlighet att visa sina kunskaper både muntligt och skriftligt genom bland annat prov och samtal, utifrån det som fungerar bäst för respektive elev. Enligt lärarna är det ett fåtal elever som föredrar att redovisa sina kunskaper genom att skriva, vilket leder till att lärarna använder sig av alternativa sätt för att eleverna ska ges möjlighet att visa vad de kan. Exempelvis förekommer det att elever får spela in digitala presentationer i en annan miljö för att de ska få rätt förutsättningar att visa sina faktiska kunskaper.

Undervisningen ger eleverna begränsade möjligheter för gemensam reflektion och diskussion. Visserligen får eleverna i vissa ämnen ibland diskutera kring frågor som inte har några givna svar genom att uttrycka sina synpunkter och lyssna till andras åsikter. Dock finns det även undervisning där eleverna sällan får möjlighet att öva sig på att reflektera och diskutera tillsammans. Enligt lärarassistenterna behöver eleverna få träna sig mer på att diskutera och öva sig på att uttrycka sina åsikter och

¹ Eftersom både lärare och elevassistenter undervisar eleverna benämns dessa som personalen i beslutet, om uppgiften inte enbart rör en av dessa yrkeskategorier.

lyssna på andras åsikter. Dessutom säger lärarna att det finns vissa förutsättningar i lärmiljön som skulle behöva ändras för att eleverna på ett bättre sätt ska få öva på att diskutera.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärarna behöver ge eleverna mer möjligheter att öva sig på att reflektera och diskutera tillsammans i undervisningen.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att det finns begränsade möjligheter för eleverna att öva sig på att reflektera och diskutera i undervisningen vilket riskerar att elever inte tränas i vare sig samspel med andra eller i förmågan att se olika perspektiv på frågor. Kommunikation och samtal är viktiga för elevers kunskapsutveckling. När elever uppmuntras att reflektera och utveckla sina idéer kan det få positiva effekter på både engagemang och lärande. Det kan vara särskilt viktigt att elever som har svårt att uttrycka sig och att respektera olika åsikter får träna på detta i undervisningen. Det är dessutom viktiga förmågor för elevens möjlighet att vara en aktiv samhällsmedborgare.

Skolinspektionen rekommenderar därför att lärarna, under rektorns ledning, utifrån sitt ansvar för undervisningens planering och genomförande utvecklar undervisningen så att den möjliggör tillfällen för elever att träna på reflektion och diskussioner i alla ämnen. Förslagsvis kan lärarna med stöd av specialpedagogisk personal planera för och genomföra övningarna så att eleverna kan utveckla sina förmågor att reflektera och diskutera utifrån sina förutsättningar. I detta arbete kan lärarna utarbeta tydliga stödstrukturer för att ge alla elever möjligheter att öva på att delta i reflektioner och diskussioner.

I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en undervisning som möter deras stödbehov?

Inom denna frågeställning granskas om arbetssätt och arbetsuppgifter i såväl planering som genomförande är anpassade till elevernas förutsättningar och stödbehov. Vidare granskas om eleverna ges ett aktivt och individanpassat lärarstöd för att de ska förstå, komma i gång med sitt

skolarbete och bibehålla sitt engagemang. Härtill granskas om undervisningen har en tydlig struktur med förutsägbarhet för eleverna, för att de ska veta vad de kan förvänta sig av undervisningen och vad som förväntas av dem men också om det finns flexibilitet och beredskap att ställa om undervisningen vid behov.

Skolinspektionen bedömer följande: Eleverna ges i flera delar en undervisning som möter deras stödbehov, men utvecklingsområden finns.

Anpassning och lärarstöd i undervisningen

Arbetsätt och arbetsuppgifter är i flera avseenden anpassade till elevernas förutsättningar och stödbehov. Personalen tar reda på vilka olika stödbehov, utmaningar och styrkor som eleverna har genom dokumentation och överlämningar från tidigare skola samt vid samtal med elever och vårdnadshavare. Enligt personalen yttrar sig elevernas behov inte alltid på samma sätt på resursskolan som på den tidigare skolenheten. Kunskapen om respektive elevs behov och förutsättningar ligger sedan till grund för personalens planering av anpassningar i undervisningen, både vad gäller arbetsätt och arbetsuppgifter. Exempelvis får vissa elever, som behöver det, delta i gemensamma genomgångar för att därefter fortsätta sitt skolarbete i närliggande rum. Andra anpassningar innebär att en del elever, utifrån ett gemensamt tema, tar till sig innehållet genom film medan andra elever tar del av innehållet genom att läsa. Personalen utformar arbetsuppgifter med utmanande innehåll på en lämplig nivå och gör avvägningar mellan att utmana eleverna och samtidigt ge dem förutsättningar att lyckas i skolan. Exempelvis får vissa elever enklare arbetsuppgifter och böcker som innehåller extra bildstöd medan andra elever får svårare uppgifter. Eleverna berättar att skolarbetet är på en lagom nivå och att personal frågar om deras åsikter, såväl om svårighetsgrad som omfattning av stöd.

Eleverna får inte ett tillräckligt aktivt och individanpassat lärarstöd. Det finns visserligen undervisning där eleverna tydligt får veta vad de ska göra, hur de ska arbeta och hur länge arbetet ska pågå. I denna undervisning används exempelvis stödstrukturer som checklistor, stegvisa instruktioner, avgränsade och uppdelade arbetsuppgifter och tidshjälpmedel. Eleverna kan då även ges stöd vid förflyttningar. Det finns emellertid även undervisning där sådana anpassade stödstrukturer saknas och där eleverna inte ges ett tillräckligt individanpassat stöd för att komma i gång och

bibehålla fokus på uppgiften, även om eleverna muntligt får information om vilka arbetsuppgifter som ska genomföras. Stödet som ges i sådan undervisning är främst personellt. Ibland stödjer personalen då eleverna alltför mycket i skolarbetet så att de inte får öva på att bli mer självständiga.

Struktur i undervisningen

Undervisningen är utformad utifrån en tydlig struktur som möter elevernas behov av förutsägbarhet och som även rymmer flexibilitet. Det finns en tydlig struktur för hur skoldagen presenteras som helhet för eleverna samt hur enskilda lektioner startar och vilka gemensamma moment som ska ingå i lektionerna. Enligt eleverna vet de vad som ska hända under skoldagen och enskilda lektioner utifrån den information som visas på den gemensamma tavlan genom agendor, i skolans lärplattform samt genom det som lärarna presenterar muntligt. Därtill har personalen beredskap att ställa om och justera undervisningen utifrån elevernas individuella behov och dagsform. Personalen har dessutom en tät dialog med elever och vårdnadshavare, exempelvis via sms, vilket gör att personalen med kort varsel kan justera undervisningen utifrån elevernas behov och förutsättningar. Exempelvis anpassar personalen uppgifternas svårighetsgrad och omfattning utifrån elevernas aktuella dagsform. En elev kan få börja med skolarbete som hen tycker är extra roligt innan eleven får en åldersadekvat uppgift. Ytterligare exempel på flexibilitet är att någon elev inledningsvis, vid behov, får starta undervisningen enskilt i ett närliggande rum för att därefter ansluta till lektionen med övriga elever.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärarna behöver som en del av det aktiva och individanpassade stödet ytterligare främja elevernas möjligheter till självständighet i skolarbetet.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att det finns undervisning där stödet inte är anpassat till varje elev så att de kan komma i gång och bibehålla fokus på sina arbetsuppgifter. Dessutom kan det personella stödet som ges bidra till att begränsa elevernas självständighet. Ett aktivt och individanpassat stöd är centralt för att eleverna ska förstå och komma i

gång med sina arbetsuppgifter, så att de kan lära och utvecklas. Genom att se till att eleverna kan genomföra uppgifter på ett sätt som de klarar av med ett anpassat individuellt stöd, ökar deras möjlighet att utvecklas så långt som möjligt, både vad gäller deras kunskaper och självständighet.

Skolinspektionen rekommenderar därför att lärarna, under rektorns ledning tillsammans med specialpedagogisk personal, kartlägger vilka olika strategier som används i dagsläget för att ge eleverna stöd att komma i gång och bibehålla engagemang för skolarbetet. Förslagsvis kan, som en del av kartläggningen, personal med specialpedagogisk kompetens observera undervisningen, för att utifrån detta sedan tillsammans med lärarna och övrig personal diskutera vilka strategier som är lämpliga i olika situationer. Därefter bör lärarna planera för vilka strategier som de behöver använda till respektive elev i syfte att göra dem mer självständiga i sitt skolarbete och kommunicera detta med lärarassistenterna. Exempelvis vilka stödstrukturer, material eller hjälpmedel som respektive elev behöver och se till att detta sedan finns tillgängligt.

I vilken utsträckning präglas undervisningen i resursskolor av tilltro till elevernas förmågor och stärkande av deras motivation och engagemang?

Inom denna frågeställning granskas om det i undervisningen förmedlas höga förväntningar på eleverna samt om det förekommer inslag som avser att stärka elevernas självförtroende och motivation att lära. Vidare granskas om eleverna ges stöd för att bli medvetna om sitt eget lärande och sina förmågor i syfte att främja tron på den egna kapaciteten. Härtill granskas om eleverna regelbundet involveras i undervisningens utformning utifrån sina förutsättningar, ålder och mognad i syfte att främja aktivt engagemang.

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen präglas i flera delar av tilltro till elevernas förmågor och stärkande av deras motivation och engagemang, men utvecklingsområden finns.

Arbete med motivation och lärande i undervisningen

I undervisningen förmedlas höga förväntningar på eleverna och det förekommer inslag som avser att stärka elevernas självförtroende samt motivation. Personalen arbetar medvetet för att alla elever ska bli trygga,

sedda och stärkta genom att lyfta fram elevernas framsteg. Vid exempelvis nya arbetsmoment i undervisningen kan vissa elever känna oro. Personalen återkopplar därför till eleverna hur bra det gick när något nytt moment introducerades vid ett tidigare tillfälle för att stärka och motivera eleverna och skapa tilltro till deras förmåga. Härutöver ger personalen eleverna positiv återkoppling genom att berömma deras arbetsinsats, både enskilt och i grupp. Lärare är noga med att konkretisera vad som är bra med elevernas skolarbete samt återkopplar till eleverna att de är bra på att beskriva vad de har lärt sig. Genom det relationsskapande arbetet får personalen kännedom om elevernas intressen och erfarenheter och väver in dessa i undervisningen som en ingång till lärande, exempelvis vid skrivuppgifter. Personalen är också tydlig med vad de förväntar sig att eleverna lär sig, både inom ett specifikt arbetsområde och vid enskilda lektioner, och visar att eleverna kommer lyckas. Eftersom lärarnas förväntningar på eleverna utgår från varje elevs förutsättningar och behov är de krav som de ställer på eleverna i undervisningen också rimliga så att eleverna kan lyckas med sitt skolarbete.

Det finns inslag i undervisningen som syftar till att göra eleverna medvetna om sitt eget lärande och sina förmågor. Personalen samtalar med eleverna om såväl deras kunskapsutveckling som sociala utveckling både vid spontana och planerade samtal. Den återkoppling som eleverna får sker till övervägande del muntligt, men även matriser och omdömen används ibland för att visa på kunskapsutvecklingen. Det förekommer också att lärarna gör återkopplingar genom skriftliga kommentarer om elevers skoluppgifter gällande vad som är bra och vad som behöver utvecklas vidare. Härtill får varje elev i början av läsåret beskriva och skatta sina styrkor och behov utifrån ett specifikt material som skolan använder. Detta som ett sätt att göra eleverna medvetna om sina förmågor och sin kapacitet. Delar av skolans elevhälsa arbetar dessutom regelbundet i elevgrupperna med att beskriva styrkor och utmaningar som finns generellt för olika relevanta funktionsnedsättningar. Genom samtalen ges eleverna förutsättningar att bli medvetna om och hantera sina svårigheter likväl som sina styrkor i olika lärandesituationer. Rektorn och personalen beskriver att skolan har ett pågående utvecklingsarbete med att tydliggöra elevernas progression i än högre grad för eleverna.

Elevers involvering i undervisningen

Elevernas involvering i undervisningens utformning är begränsad. Eleverna får visserligen varje läsår möjlighet att besvara en enkät där det bland annat finns frågor som kan kopplas till undervisning och en del lärare uppmuntrar också eleverna att berätta vad de anser om undervisningens innehåll och uppgifternas svårighetsgrad. Det saknas dock arbetssätt för att mer kontinuerligt samla in alla elevernas synpunkter så att dessa når samtlig personal. Lärarassistenterna fungerar visserligen ofta som språkrör för elevernas åsikter till ämneslärarna, men den begränsade samverkan dem emellan påverkar vilken information som kan förmedlas. Dessutom tydliggörs inte för eleverna hur, om vad och när eleverna kan vara med och påverka i undervisningen samt vad de har påverkat. Exempelvis berättar lärarassistenterna att det i undervisningen sällan lyfts vad eleverna kan ha inflytande över.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärarna behöver utveckla metoder för att kontinuerligt involvera alla elever i undervisningens utformning.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att det i begränsad omfattning ingår tillfällen i undervisningen där alla elevers synpunkter efterfrågas. Det saknas, utöver den övergripande enkäten, strategier för hur lärarna ska stimulera alla elever att uttrycka sina synpunkter i alla ämnen. Även om eleverna ges möjlighet att uttrycka sina åsikter om undervisningen i en årlig enkät och i vissa ämnen är inte heller ramarna för elevernas möjlighet till påverkan tydliggjord för dem så att de vet vad och hur de kan påverka. Dessutom saknas arbetssätt för att all personal som undervisar eleverna ska få kännedom om de åsikter om undervisningen som elever förmedlar så att dessa kan tas till vara. Ett reellt inflytande är viktigt för att eleverna ska få möjlighet att träna sig i att vara med och påverka sammanhang som berör dem. Det kan även ha en positiv inverkan på elevernas motivation och lust att lära.

Skolinspektionen rekommenderar därför att lärarna, under ledning av rektorn, gemensamt diskuterar hur de kan utveckla arbetet med att samla

in alla elevers synpunkter på undervisningen utifrån deras förutsättningar, ålder och mognad, samt hur lärarna kan använda dessa i fortsatt planering. För att detta ska vara möjligt kan rektorn se över vilka möjligheter som finns till samverkan mellan lärare och övrig personal i undervisningen så att all personal som undervisar eleverna får kännedom om de synpunkter eleverna har framfört. Vidare föreslås att lärarna involverar eleverna i samtalen om deras upplevelser av och möjligheter till inflytande i undervisningen. Med denna kunskap som utgångspunkt kan lärarna sedan ta fram gemensamma strategier och former för arbetet med att kontinuerligt samla in elevernas synpunkter om undervisningens utformning, liksom utveckla strategier för att stärka elevernas inflytande. Härutöver kan förslagsvis olika stödstruktur, utifrån eleverna förutsättningar och behov, tas fram för att främja elevernas förmåga och vilja att uttrycka sig över frågor som rör dem, med syfte att förbereda eleverna än mer inför ett aktivt deltagande i samhällslivet.

På Skolinspektionens vägnar

X Kristina Svensson

Kristina Svensson

Beslutsfattare

Signerat av: Cristina Svensson

X Sandra Andersson

Föredragande

Sandra Andersson

Signerat av: Sandra Andersson

I handläggningen av ärendet har även utredaren Camilla Adler deltagit.

Bilaga 1: Författningsstöd

Skollag (2010:800) och skolförordning (2011:185)

Av 1 kap. 4 § skollagen framgår att utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Utbildningen ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Av 1 kap. 10 § skollagen framgår att i all utbildning och annan verksamhet enligt denna lag som rör barn ska barnets bästa vara utgångspunkt. Med barn avses varje människa under 18 år. Barnets inställning ska så långt det är möjligt klarläggas. Barn ska ha möjlighet att fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör honom eller henne. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.

Enligt 1 kap. 11 § skollagen ska det för varje skolform och för fritidshemmet gälla en läroplan som utgår från bestämmelserna i denna lag. Läroplanen ska ange utbildningens värdegrund och uppdrag. Den ska också ange mål och riktlinjer för utbildningen.

Av 10 kap. 8 § skollagen framgår att en kursplan ska gälla för varje ämne.

Av 9 kap. 1 § skolförordningen framgår att läroplanen finns i förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. Av 3 § i sistnämnda förordning framgår att kursplaner för grundskolans ämnen ingår i läroplanen och att kursplanerna kompletteras av kriterier för bedömning av kunskaper och betygskriterier.

Enligt 3 kap. 2 § skollagen ska alla barn och elever i samtliga skolformer ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av en funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som gäller, ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser.

Av 3 kap 7 § skollagens fjärde och femte stycket framgår att det vid skolenheter där utbildningen är begränsad till att avse elever som är i behov av särskilt stöd (resursskolor) gäller att varje elev vid resursskolan ska ges särskilt stöd. Det särskilda stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt. Enligt 9 § ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges sådant särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå.

Av 3 kap. 10 § skollagen framgår att det särskilda stödet ska ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.

Enligt 4 kap. 9 § skollagen ska barn och elever ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för barnens och elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Eleverna ska alltid ha möjlighet att ta initiativ till frågor som ska behandlas inom ramen för deras inflytande över utbildningen.

Av 10 kap 31 a § skollagen framgår att en kommun får begränsa utbildningen vid en viss skolenhet till att avse elever som är i behov av särskilt stöd (resursskola). Kommunen ansvarar för att bedöma om en elev är i behov av sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder för att eleven ska kunna uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas eller för att eleven ska undvika svårigheter i sin skolsituation. Kommunen beslutar om placering av en elev vid en resursskola, efter ansökan av elevens vårdnadshavare. Ansökan får även göras av elevens rektor, om eleven är placerad vid en av kommunens skolenheter och elevens vårdnadshavare medger det. Om det inte finns plats för alla sökande ska ett urval göras. Vid urval ska de elever som har störst behov av det särskilda stöd som resursskolan erbjuder prioriteras.

Av 10 kap 31 b § skollagen framgår att placeringen vid resursskolan regelbundet ska följas upp och utvärderas. En elev har rätt att gå kvar vid resursskolan så länge eleven är i behov av sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder. Om elevens vårdnadshavare begär att placeringen vid resursskolan ska upphöra ska eleven placeras vid en annan av kommunens skolenheter enligt 30 §.

Av 10 kap. 35 § skollagen framgår att en fristående grundskola ska vara öppen för alla elever som har rätt till utbildning i grundskolan. Utbildningen får dock begränsas till att avse elever som är i behov av särskilt stöd (resursskola). Huvudmannen för en resursskola ansvarar för att bedöma om en elev är i behov av sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder för att eleven ska kunna uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas eller för att eleven ska undvika svårigheter i sin skolsituation. Om det inte finns plats för alla sökande till en viss resursskola ska ett urval göras. Vid urval ska de elever som har störst behov av det särskilda stöd som resursskolan erbjuder prioriteras. Huvudmannen behöver inte ta emot eller ge fortsatt utbildning åt en elev om hemkommunen har beslutat att inte lämna bidrag för eleven enligt 39 § tredje stycket.

Enligt 5 kap. 2 § skolförordningen ska eleverna genom strukturerad undervisning ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna ska uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper eller betygskriterier som minst ska uppfyllas och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen.

Läroplan för grundskolan (Lgr22 [SKOLFS 2010:37])

Av den inledande delen av grundskolans läroplan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning) framgår bland annat att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper. Skollagen föreskriver att utbildningen inom varje skolform ska vara likvärdig, oavsett var i landet den anordnas. En likvärdig utbildning innebär inte att undervisningen ska utformas på samma sätt överallt eller att skolans resurser ska fördelas lika. Hänsyn ska tas till elevernas olika förutsättningar och behov. Skolan har ett särskilt ansvar för de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen. Därför kan undervisningen aldrig utformas lika för alla. Skolan ska aktivt och medvetet främja elevernas lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar för att synliggöra och motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Hur skolan organiserar utbildningen, hur eleverna blir bemötta samt vilka krav och förväntningar som ställs på dem bidrar till att forma

deras föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan ska därför organisera utbildningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans samt prövar och utvecklar sin förmåga och sina intressen med samma möjligheter och på lika villkor oberoende av könstillhörighet.

Vidare framgår det av läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter) att skolan ska klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan. Det är inte minst viktigt som underlag för den enskildes val i skolan. Undervisningen ska utveckla elevernas förmåga att ta ett personligt ansvar. Genom att delta i planering och utvärdering av den dagliga undervisningen och få välja kurser, ämnen, teman och aktiviteter, kan eleverna utveckla sin förmåga att utöva inflytande och ta ansvar.

Skolan ska också enligt läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag) stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtroende samt deras vilja att pröva och omsätta idéer i handling och lösa problem. Eleverna ska få möjlighet att ta initiativ och ansvar samt utveckla sin förmåga att arbeta såväl självständigt som tillsammans med andra. Skolans uppdrag att främja lärande förutsätter en aktiv diskussion i den enskilda skolan om kunskapsbegrepp, om vad som är viktig kunskap i dag och i framtiden och om hur kunskapsutveckling sker. Olika aspekter på kunskap och lärande är naturliga utgångspunkter i en sådan diskussion. Eleverna ska få uppleva olika uttryck för kunskaper.

Av läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper) framgår vidare att skolan ska ansvara för att eleverna inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära ska utgöra en grund för skolans verksamhet. Skolan ska erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning, såväl i helklass som enskilt. Skolan ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola bland annat kan lösa problem och omsätta idéer i handling på ett kreativt och ansvarsfullt sätt, kan använda sig av ett kritiskt tänkande och självständigt formulera ståndpunkter grundade på kunskaper och etiska överväganden samt kan lära, utforska och arbeta både självständigt och

tillsammans med andra och känna tillit till sin egen förmåga. Lärarna ska sträva efter att i undervisningen balansera och integrera kunskaper i sina olika former. Vidare framgår det av riktlinjerna avseende kunskaper att alla som arbetar i skolan bland annat ska uppmärksamma och stödja elever i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd. Vidare ska lärare bland annat ta hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande, stärka elevernas vilja att lära och elevens tillit till den egna förmågan, ge utrymme för elevens förmåga att själv skapa och använda olika uttrycksmedel, stimulera, handleda och ge extra anpassningar eller särskilt stöd till elever som har svårigheter samt organisera och genomföra arbetet så att eleven därigenom utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga.

Enligt läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande) ska elever ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Vidare framgår det att skolans mål är att varje elev genom egen ansträngning och delaktighet, utifrån sina förutsättningar, bland annat tar ansvar för sitt lärande samt successivt utövar ett allt större inflytande över sin utbildning och det inre arbetet i skolan. Lärare ska också bland annat utgå från att eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sin inläring och för sitt arbete i skolan, svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll, se till att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad och svara för att eleverna får pröva olika arbetssätt och arbetsformer samt tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen.

Enligt läroplanen (Lgr 22, 2.6 Skolan och omvärlden) ska eleverna få en utbildning av hög kvalitet i skolan.

Bilaga 2: Genomförande

Bakgrundsuppgifter

Granskningen genomförs i 30 skolor runt om i landet, i urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän. Hedda Wising Resursskola ingår i granskningen. Enligt uppgifter från rektor går 20 elever i årskurs 7–9 på skolenheten. Skolinspektionen besökte Hedda Wising Resursskola den 4 november och genomförde sedan en digital intervju med rektorn den 6 november. Granskningen utfördes av utredarna Sandra Andersson och Camilla Adler.

Underlag för bedömning

Underlaget i detta beslut utgörs av:

- Två lektionsobservationer
- En gruppintervju med elever
- En gruppintervju med övrig personal
- En gruppintervju med lärare
- En intervju med rektor
- Dokument som begärts in från huvudmannen

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för att ges en möjlighet att yttra sig över den.

De samlade iakttagelserna från alla skolor som har ingått i granskningen kommer att presenteras i en övergripande rapport. Rapporten är planerad att publiceras vårterminen 2026.

Bilaga 3: Utgångspunkter

Granskningen syfte

Syftet är att granska undervisningens kvalitet i resursskolor i årskurserna 4–9. Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp i granskningen inom det granskade området, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Inom granskat område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i *hög utsträckning, i flera delar men utvecklingsområden finns* eller i *låg utsträckning*.

Granskningens frågeställningar

För att uppfylla granskningens syfte ska följande frågeställningar besvaras:

1. I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en målfokuserad och stimulerande undervisning?
2. I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en undervisning som möter deras stödbehov?
3. I vilken utsträckning präglas undervisningen i resursskolor av tilltro till elevernas förmågor och stärkande av deras motivation och engagemang?

Kvalitetskriterier

Fokus på kunskapsmålen

Undervisningen utgår från läroplanens kunskapsmål. Det tydliggörs för eleverna vad som är syftet med olika arbetsmoment.

Variation i aktiviteter, uppgifter och redovisningsformer

Undervisningen består av en variation av aktiviteter, uppgifter och redovisningsformer för att stimulera eleverna att lära och utvecklas.

Övningar för reflektion och diskussion

Undervisningen innehåller övningar där eleverna får möjlighet att reflektera och diskutera tillsammans för att stimulera elevernas kunskapsutveckling.

Aktivt och individanpassat lärarstöd

Eleverna ges ett aktivt och individanpassat lärarstöd för att de ska förstå, komma i gång med sitt skolarbete och bibehålla sitt engagemang.

Struktur med förutsägbarhet och flexibilitet

Undervisningen har en tydlig struktur med förutsägbarhet för eleverna, för att de ska veta vad de kan förvänta sig av undervisningen och vad som förväntas av dem. Undervisningen präglas av flexibilitet och beredskap att ställa om undervisningen vid behov

Anpassning av arbetssätt och arbetsuppgifter

Arbetsätt och arbetsuppgifter är i såväl planering som genomförande anpassade till elevernas förutsättningar och stödbehov

Höga förväntningar, självförtroende och motivation

I undervisningen förmedlas höga förväntningar på eleverna. Det förekommer inslag i undervisningen som avser att stärka elevernas självförtroende och motivation att lära.

Medvetenhet kring eget lärande och förmågor

I undervisningen ges eleverna stöd för att bli medvetna om sitt eget lärande och sina förmågor i syfte att främja tron på den egna kapaciteten.

Elevers involvering i undervisningens utformning

Eleverna involveras regelbundet i undervisningens utformning utifrån sina förutsättningar, ålder och mognad i syfte att främja aktivt engagemang.